

Posudek bakalářské práce

Název práce: Identifikace potenciálně diglosních dichotomií v norském jazykovém společenství

Autor práce: Radomír Valeš

Akademický rok: 2011/2012

Bakalářská práce předložená R. Valešem se zabývá zajímavým sociolingvistickým tématem – norským jazykovým společenstvím, v němž vedle sebe fungují dva jazykové útvary: **bokmål** a **nynorsk**. Cílem práce je na základě aplikace různých pojetí kritérií diglosie prozkoumat norskou jazykovou situaci a najít v ní možné dichotomie týkající se diglosie. Dále student rozvíjí a ověřuje teoretickou část práce sociolingvistickou anketou a pohovory s informátory, kteří tuto jazykovou situaci dobře znají a aktivně se v ní pohybují. Student předpokládá, že pomocí takto získaných dat bude možné zkoumanou specifickou jazykovou situaci zhodnotit a popsat.

Text práce je rozdělen na tři relativně samostatné části, úvodní, teoretickou a výzkumnou. V úvodní části autor uvádí především výzkumný problém, použité metody zkoumání a stručně představuje informátory v kontextu norského jazykového společenství. V teoretické části práce (5-49) autor uvádí některé důležité sociolingvistické pojmy (varianta, diglosie, bilingvismus) a seznamuje čtenáře s jednotlivými norskými jazykovými útvary. V empirické části autor představuje jednotlivé otázky, charakterizuje jazyková prostředí, z nichž informátoři pocházejí, a v závěru shrnuje výsledky svého bádání.

V teoretické části student ukázal nejen kritickou práci s odbornými, často cizojazyčnými, texty, ale pomocí daných pojmů své téma navozuje a podrobně vymezuje. Teoretické ukotvení je obsáhlé a poskytuje rozmanitou škálu pohledů na danou problematiku. Student přesvědčivě ovládá teoretické základy do šířky i do hloubky, a proto je škoda, že autor při práci se základními pojmy (diglosie, bilingvismus- Ferguson, Fishman) pracoval většinou se sekundárními prameny (Britto 1987). Jako matoucí může působit i zbytečná terminologická nejednotnost (např. v textu se většinou vyskytuje výraz *diglosní*, ale na s. 30 je adjektivum ve tvaru *diglosické*). Pochvalu zaslouží i přehledný exkurs do historie jazykových reforem, včetně té nejaktuálnější, a přehled rozmanité variability jazyka nynorsk. Co se týče této části práce, oceňuji logickou svázanost a ucelenost prezentace jednotlivých teoretických přístupů a schopnost vytěžit z nich četné výmluvné, aktuální a nebanální postřehy, které poskytují komplexní pohled na celkovou jazykovou situaci v Norsku.

V empirické části student jednoznačně prokázal schopnost přesně a jednoznačně formulovat výzkumné otázky (v norštině), tak aby odpovědi na ně poskytly co nejvíce informací týkajících se postojů k jednotlivým jazykovým útvarům a aby ukázaly, jaké postoje zaujímají uživatelé z odlišných oblastí Norska. Otázek bylo celkem 13 a byly formulovány citlivě a výstižně. Ve své práci student u každé otázky uvedl, co měla konkrétní otázka zkoumat, a vysvětlil potřebné souvislosti. V této části bych studentovi vytkla, že dva nové pojmy- *diglosie reziduující* a *diglosie asymetrická* - uvádí až v samotném závěru.

Co se týče formální úpravy práce, zmínila bych, že při tisku došlo zřejmě k posunutí textu. Soudím tak podle poslední stránky textu, kde v dolní části začíná seznam použité literatury, a

odpovídá tomu, ačkoli pro celkové hodnocení je to irelevantní, i fakt, že názvy podkapitol se často vyskytují na posledním řádku strany. Konečné redakci uniklo několik překlepů a několik pochybení v interpunkci (viz poslední věta textu). Student ke své práci přiložil obsáhlý seznam použité odborné literatury, v případě děl Ch. Fergusona se však v práci nevyskytl ani jeden odkaz.

I přes výše zmíněná pochybení se v každém případě jedná o velmi zdařilou bakalářskou práci, která v mnohém převyšuje standard obhajovaných bakalářských prací, práce celkově vypovídá o promyšlené koncepci. S ohledem na tuto skutečnost navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze dne 7. 6. 2012

Mgr. Stanislava Boušková